

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 16/3-1224

"18" 11 2011 р.

Тернопільська обласна універсальна
наукова бібліотека
46001, м. Тернопіль, бул. Шевченка, 15

Шановний Василю Івановичу!

Розглянувши Ваш лист від 14.10.2011 р. за № 135 щодо використання положень Цивільного та Господарського кодексів України при визначенні найменувань бібліотек, вважаємо за доцільне висловити щодо порушеного питання такі міркування.

Відповідно до статті 90 Цивільного кодексу України юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та про характер її діяльності (частини перша та друга). За змістом частини першої статті 83 ЦК України, яка має назву «організаційно-правові форми юридичних осіб», юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом. Такий підхід щодо установ відображеній і в частині третьій цієї статті, де визначено, що особливості правового статусу окремих видів установ встановлюються законом, і у частині 3 статті 81 ЦК України, де, в свою чергу, визначено те, що правовий статус юридичних осіб публічного права встановлюється Конституцією України та законом.

Тож системний аналіз відповідних положень ЦК України засвідчує, що за загальними правилом найменування юридичної особи повинно включати інформацію про її організаційно-правову форму та про характер її діяльності. Що ж стосується форми власності юридичної особи, то ЦК України не передбачає обов'язкового відображення в її найменуванні форми власності.

Виходячи з найменування та характеру діяльності Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки, можна дійти висновку, що зазначена бібліотека за організаційно-правовою формою є установою, статус, правові та організаційні засади діяльності якої визначається спеціальним Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

У статті 12 цього Закону передбачено, що бібліотека діє на основі статуту (положення), який затверджується її засновником (засновниками) і в

якому визначаються її статус, форма власності, джерела фінансування, вид і профіль діяльності. Тобто йдеться про те, що найменування бібліотеки не обов'язково має включати посилання на форму власності бібліотеки, яка за змістом цієї норми має бути вказана в її статуті (положенні). У зв'язку з цим є підстави вважати, що найменування «Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека» відповідає вимогам чинного законодавства України. Про це засвідчує хоча б той факт, що в сучасних умовах існує чимало юридичних осіб у формі установ (наприклад, вищі навчальні заклади, заклади охорони здоров'я тощо), найменування яких не містить посилання на форму власності. У широкому розумінні до установ належать також і органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які є юридичними особами публічного права, проте це зовсім не означає, що в їх назві має бути обов'язково вказана форма власності на зразок: «Комунальна установа «Тернопільська обласна рада».

Торкаючись посилання на статті 57, 58 Господарського кодексу України, якими (судячи зі змісту Вашого листа) керується Тернопільська обласна рада, зобов'язуючи внести відповідні зміни у назву Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки, вважаємо, що воно виглядають дещо некоректним у правовому відношенні, оскільки зазначені статті ГК України встановлюють вимоги до установчих документів суб'єктів господарювання та порядок їх державної реєстрації і не містять вимог щодо найменування юридичної особи.

Зазначене роз'яснення не має офіційного характеру, оскільки відповідно до ст.150 Конституції України таке тлумачення Конституції України та законів належить до компетенції Конституційного Суду України.

З повагою,

Керівник Головного управління

В.І.Борденюк

Вик.: I.B.Зуб, О.А.Шевченко